

γίγαντώνω λόγ. πολλαχ. καὶ δημῶδ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. γίγαντας.

1) Κάμνω τινὰ γίγαντα, μέγαν καθ' ὑπερβολὴν πολλαχ.: Τὸ νερὸ γίγαντῶναι τὰ δέντρα Ἀθῆν. Μετὰ τὸ νερὸ καὶ τὰ λιπάσματα τοῦ κήπου γίγαντῶθηκε τὸ κυπαρίσσι αὐτόθ. 2) Μεταφ., ἐνδυναμῶ, ἐνισχύω τινὰ ψυχικῶς πολλαχ.: Οἱ ἀγῶνες γιὰ τὴν ἐλευθερίαν μᾶς γιγάντωσαν τὴν ψυχὴν Ἀθῆν. Γιγαντῶθηκαν οἱ ψυχὲς τῶν ἀγωνιστῶν μετὰ τοὺς ἀγῶνες αὐτόθ. 3) Ἀμτβ., κυριολ. καὶ μεταφ., γίνομαι γίγας, αὐξάνομαι, ἐνδυναμοῦμαι καθ' ὑπερβολὴν πολλαχ.: Νὰ γιγαντώσουν τὰ σπαρτά μας Μακεδ. (Ἐπταχώρ.) Γιγάντωσαν οἱ ψυχὲς τῶν ἀγωνιστῶν Ἀθῆν.

γίγαριτίσι τό, ἀμάρτ. γαργατίσι Ἡπ.
Ἵποκορ. τοῦ ἀρχ. οὐσ. γίγαριτον.
Τὸ στέμφυλον.

γίγαρτο τό, ἐνιαχ. Πληθ. γιάρτα Λυκ. (Λιβύσσ.) γίερ-
τα Κάρπ. γιέρτα Κάρπ. σιάρτα Πόντ. (Κερκασ.)
Τὸ ἀρχ. οὐσ. γίγαριτον.

Κατὰ πληθ.: α) στέμφυλα Πόντ. (Κερκασ.) β) Τὰ ὑπολείμματα τῶν μελικήρων μετὰ τὸ σφίξιμον αὐτῶν καὶ τὴν ἐκχυσιν τοῦ μέλιτος Κάρπ. Συνών. κερκοστύματα. γ) Τὰ ὑπολείμματα ποὺ ἀπομένουν μετὰ τὸ καθάρισμα τοῦ κηροῦ Κάρπ.

γίγινα ἡ, Δαρδαν. (Λάμψακ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. γιγίγι.
Ἡ θημωνιὰ τῶν δημητριακῶν.

γίγιμι τό, Ἰων. (Βουρλ. Σόκ.) Κρήτ. (Σητ. κ.ά.). γίμι Σύμ.
Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yigim* = σωρός.
Σωρός ἐνθ' ἀν.: Ἐσωρέφανε τὰ ξύλα καὶ τὰ κάμαν ἕνα γίγιμι Σητ. Γιγίμι γενήκανε τὰ κλαδιά ποὺ μαζώξαμε αὐτόθ. Ἐναγ- γίμι ξύλα 'χ' ἐκεῖ Σύμ. β) Φορτίον Κρήτ. Συνών. γομάρι, φόρωμα.

γίδα ἡ, σύνθηθ. καὶ Πόντ. Τσακων. γίδα Κόρσ. ξίδα Ἡπ. (Χιμάρ.) Προπ. (Μαρχαρ.) γία Κῶς (Κέφαλ.) Ρόδ. (Κάστελλ.) ἴδα Ἐρεικ. Ἡπ. Κέρκ. Κεφαλλ. Μαθράκ. Μακεδ. (Βελβ. Κοζ. Σιάτ. κ.ά.) Ὁθων. ἴα Ρόδ. (Σάλακ.) Γενικ. γιδός Ἀντίπαζ. Ἰθάκ. Κέρκ. Λευκ. Παζ. Πελοπ. (Κάμπος Λακων.) ῥ'δός Ἡπ. (Ἑλληνικ.) τᾶ γιδε Τσακων. Πληθ. γιές Ρόδ. (Κάστελλ.) Αἰτιατ. τοῦρ αἰγίδι Τσακων.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γίδι. Ἡ λ. καὶ εἰς Δουκ. Περί τῆς γενικ. γιδός, κατὰ τὰ γυναικός, ἀνδρός, βλ. Γ. Χατζιδ. ΜΝΕ 2,440.

1) Ἡ αἶξ, θήλεια αἶξ μετὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς ἐνθ' ἀν.: Μαύρη - ἄσπρη - μικρὴ - μεγάλη - ἀδύνατη - παχυντὴ γίδα σύνθηθ. Ἐχω μιὰ Μαλτέζικη γίδα ποὺ βγάξει δυὸ ὀκάδες γάλα τὴν ἡμέρα πολλαχ. Ἀρμυξί τ'ς γίδις βόρ. Ἰδιώμ. Ἡ γίδα βελάζει Πελοπ. (Ἀρεόπ.) Ἐν εἶς τὴ γιάμ-μου; Κῶς Ἐν ἐπῆς νὰ ἦς τίς γίες αὐτόθ. Στούμπα δυὸ ρουδαῖ νόφ'λλα, νὰ βάλουμε 'ς 'ν πληγὴ τ'ς γιδός Ἡπ. (Ἑλληνικ.) Κλαρῶν ἡ γίδα 'ς 'ν ἐλιά (ἀνορθοῦται ἐπὶ τῶν κλάδων τῆς ἐλαίας, διὰ νὰ φάγῃ τοὺς βλαστούς τῆς) Σκόπ. Τσεῖα κάτω 'ς τὸ λιβαάτιδι ἔδει πολλές γίες Κῶς. Ἐσήμερα μοῦ ἀπορρίζανε τρεῖς γίδες (ἀπορρίζανε = ἀπέβαλον) Πελοπ. (Βερρεστ.) Σέρν ἡ γίδα (εὐρίσκεται εἰς γενετήσιον ὄργανον)

Ἀλόνν. Ζητᾶνε δυὸ γίδες μου καὶ θὰ τίς πάω 'ς τὸ τραῖ (συνών. μετὰ τὴν προηγουμ.) Πελοπ. (Μαργέλ.) Λάζεται ἡ γία (συνών. μετὰ τὴν προηγουμ.) Κῶς (Ἐχουν τὰ γίδια σήμιρα μάροκαλον (συνών. μετὰ τὴν προηγουμ.) Μακεδ. (Μεσο-λάκκ.) Ἡ γίδα βιλάζ' προουτοῦ νὰ βρέξ' Μακεδ. (Παρθεν.) Ἡ πισονκέρατ' ἡ γίδα λάξ'σι (=ἐφυγε) Μακεδ. (Βαρ-βάρ.) Τοῦ γιδουχόρταρον τοῦ τρών οἱ γίδις Μακεδ. (Μικρὸ Σούλ.) Ἰδῶ ἔχουμε μιὰ γίδα ποὺ πάει γεσέμ' (εἶναι ὁδηγὸς τοῦ κοπαδιοῦ) Μακεδ. (Ἀμρίπ.) Ἄμα σκουλάσης, νὰ πᾶς νὰ βουσκῆσης τ'ς γίδις Ἀλόνν. Δὲν εἶναι μ'γάλ' ἡ γίδα μ'. Εἶναι δυὸ χρονῶν Ἡπ. (Καταρρ.) Ἡ γίδα καὶ τὸ πρόβατο βελιάζει Κορσ. Τοῦ κασιῖξ' 'ς τὰ δυὸ τ' χρονία τ' λέμι στερουπούλ' κι μιτὰ γίδα ἡ τραῖ Μακεδ. (Καστορ.) Οὐ λύκους ἄμα πατήσ' τ' γίδα, θὰ φουφήσ' ἡ γίδα Μακεδ. (Βόλβ.) Φέρο' τὴν ἴδα νὰ δὴν ἀρμυξέω Κεφαλλ. (Κουβελῆτ.) Ἡ γίδα εἶναι τοῦ διαόλου Κέρκ. (Κασσιόπ.) Οἱ γίδες τὰ παλιά τὰ χρονία εἶχανε τὰ μάτια 'κεῖ ποὺ 'ναι τὰ γόνατα κι ὁ Χριστὸς τοὺς ἔβαλε τὰ μάτια 'κεῖ ποὺ 'ναι αὐτόθ. Ἄμα γυνήσ' τρία ἡ γίδα, θὰ χαθῇ τοῦ κουπάδ' Ἡπ. (Δωδών.) || Φρ. Σημάδεψε ἡ γίδα (ἤρχισεν νὰ δεικνύῃ σημεῖα ἐγκύου) Πελοπ. (Φιγάλ.) Φουσκῶν' τ' γίδα (κοιμᾶται βαριὰ) Ἡπ. (Ραδοβύζ.) Συνών. φρ. Φο-σκῶν εἰς ἀσκή. Ἐδὰ εἶσαι μιὰ γίδα κουρεμένη Κορσ. || Παροιμ. Φρ. Οἱ λιγάμενες κουρεῖνται σὰ γίδες τοῦ βουνοῦ (διὰ τὰς τουριστρίδας ποὺ ἐπισκέπτονται τὴν νῆσον) Ἐρεικ. Τοὺν ἔκανα γίδας γόνατου (τὸν ἀπεργύμνωσα τῶν χρημάτων του εἰς χαρτοπαίγνιον) Στερελλ. (Φθιώτ.) Ξεφεύγει σὰν τὴ γίδα 'πὸ τὸν κοῦρο (=τὸ κούρεμα. διὰ τοὺς ἀποφεύγοντας νὰ ἀναλάβουν μίαν ἐργασίαν) Πελοπ. (Γαργαλ.) Γιγ' ἠθήκανι πίσου ἀπ' τ'ς γίδας τοῦ γόλου (διὰ τοὺς ποιμένους οἱ ὅποιοι ἐγεννήθησαν καὶ ἐγήρασαν εἰς τὴν ὑπαιθρον) Σάμ. Σὰν τὴ γίδα τὸ τομάρι (διὰ τὸ ἐνδυμα, τὸ ὅποιον φορεῖ κανεὶς ἐπὶ μικρὸν χρόνον ἕνεκα φιλαργυρίας ἢ πενίας) Ἀγίν. Πελοπ. (Κυνουρ. Λακων.) Σὰν ψωριάρα γίδα (δι' αὐτοὺς οἱ ὅποιοι ἔχουν ἀπομονωθῇ ἀπὸ τὰς συναναστροφὰς τῶν ἄλλων) πολλαχ.

Ἐστὴ γυναῖκα καὶ 'ς τὴ γίδα | νὰ κρατῆς κοντὸ σκοινὶ (ἡ μεγάλη ἐλευθερία εἰς τὴν γυναῖκα γίνεται πρόξενος ἡθικῆς παρεκλύσεως τῆς) Πελοπ. (Σκορτσιν.) || Παροιμ. Ἐστὴν καλὴ τὴ γίδα κρεμοῦν κουδοῦνι (αἱ συκοφαντίαι στρέφονται συνήθως κατὰ σημαινόντων καὶ ἀξιολόγων προσώπων) Ἡπ. (Κόνιτσ.) Ἐκεῖ ποὺ κοιμᾶτ' ἡ γίδα σκουπίξ' (ἕκαστος φροντίζει διὰ τοὺς περὶ ἐαυτὸν) Ἡπ. (Ἀρτοπ.) Ἡ γίδα ἡ γαλατινὴ ἀπ' τοῦ κασιῖξ' φαίνιτι (ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου φαίνεται ἐκ τῶν ἔργων του) Μακεδ. (Ἐράτυρ.) Γίδα ποὺ πιαλαί 'ς τοῦ γκρέμουρα, σκουτουμὸ δὲν ἔχ' (πιαλαί = πιλαλεῖ = τρέχει, γκρέμουρας = κρημνώδης τόπος· ἡ συνεχὴς ἄσκησις κάνει τὸν ἄνθρωπον ἀνθεκτικὸν εἰς τοὺς κινδύνους ἀσθενειῶν) αὐτόθ. Κάθι γίδα 'π' τοῦ κλισ'νὰ-ρ' τ'ς κρέμιτι (ἕκαστος ἔχει τὰ τρωτά του) Μακεδ. (Ἀρν.) Οὐ λύκους οὐ μουνιάς κ' ἡ γίδα ἡ ζαβατάρα κάπουτι θ' ἀνταμουθοῦν (μουνιάς = αὐτὸς ποὺ ζῇ μόνος του, ζαβατάρα = αὐτὴ ποὺ ζῇ εἰς τὰ ζάβαρα, τὰ ἀδιαπέραστα δάση· διὰ τὴν ἀπρόβλεπτον συνάντησιν δύο ἀτόμων) Στερελλ. (Εὐρυταν.) Ἐκουτσάθηκ' ἡ γίδα ἀπὸ τὸ κέρατο (δι' ἀσήμενον ζῆμιν) Πελοπ. (Δάρκ. Ἀρκαδ. Τριφυλ. κ.ά.). Δὲν κ'τσαίβ' ἡ γίδα ἀπ' τ' ἀφτί (συνών. μετὰ τὴν προηγουμ.) Στερελλ. (Ἀχυρ.) Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαχ. πολλαχ. Ὅπου πηδαίει ἡ γίδα, πηδαίει κ' ἡ κατσίκα (τὰ παιδιὰ μιμοῦνται τοὺς τρόπους τῶν γονέων των) Πελοπ. (Γαργαλ. Ξηροκ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) Ὅπ' πατάει ἡ γίδα, πατάει κι τοῦ

